TEISINGUMO TEISMO (septintoji kolegija) SPRENDIMAS

2021 m. spalio 14 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje – Reglamentas (EB) Nr. 2100/94 – 96 straipsnis – Reglamento 94 ir 95 straipsniuose nurodytų ieškinių senaties terminas – Eigos pradžia – Teisinės apsaugos Bendrijoje suteikimo data ir sužinojimo apie veiksmą ir jį atlikusio asmens tapatybę data – Nagrinėjamų veiksmų nutraukimo data – Paeiliui atlikti veiksmai – Tęstiniai veiksmai – Ieškinio senaties taikymas tik daugiau nei prieš trejus metus atliktiems veiksmams“

Byloje C-186/18

dėl *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas, Ispanija) 2018 m. kovo 7 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2018 m. kovo 9 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

José Cánovas Pardo SL

prieš

Club de Variedades Vegetales Protegidas

TEISINGUMO TEISMAS (septintoji kolegija),

kurį sudaro šeštosios kolegijos pirmininkė, einanti septintosios kolegijos pirmininkės pareigas, I. Ziemele (pranešėja), teisėjai T. von Danwitz ir A. Kumin,

generalinis advokatas H. Saugmandsgaard Øe,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *José Cánovas Pardo SL*, atstovaujamos *procurador* V. Venturini Medina ir *abogada* A. Scasso Veganzones

– *Club de Variedades Vegetales Protegidas*, atstovaujamo *abogados* P. Tent Alonso, V. Gigante Pérez, I. Pérez-Cabrero Ferrández ir G. Navarro Pérez,

* Proceso kalba: ispanų.

– Graikijos vyriausybės, atstovaujamos G. Kanellopoulos, E. Leftheriotou ir A. Vasilopoulou,

– Europos Komisijos, atstovaujamos B. Eggers, I. Galindo Martín ir G. Koleva,

susipažinęs su 2021 m. balandžio 22 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1994 m. liepos 27 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2100/94 dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje (OL L 227, 1994, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 16 t., p. 390) 96 straipsnio išaiškinimo.

2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant *José Cánovas Pardo SL* (toliau – *Pardo*) ir *Club de Variedades Vegetales Protegidas* (toliau – CVVP) ginčą dėl to, kad *Pardo* naudojo veislės ‘Nadorcott’ mandarinmedžius be CVVP sutikimo.

Teisinis pagrindas

3 Reglamento Nr. 2100/94 1 straipsnyje numatyta, kad šiuo reglamentu „nustatoma augalų veislių teisinės apsaugos sistema Bendrijoje yra vienintelė ir išimtinė Bendrijos pramoninės nuosavybės teisių taikymo augalų veislėms forma“.

4 Šio reglamento 13 straipsnyje „Augalų veislių teisinės apsaugos savininko Bendrijoje teisės ir draudžiami veiksmai“ nustatyta:

„1. Augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje poveikį sudaro augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje savininko ar savininkų, toliau vadinami "savininku", teisė atlikti 2 dalyje nustatytus veiksmus.

2. Nepažeidžiant 15 ir 16 straipsnių nuostatų, savininko leidimas yra būtinas, kad su saugomos augalų veislės dauginamąja medžiaga arba saugomos veislės surinkta augaline medžiaga, toliau bendrai vadinamų "medžiaga", būtų galima atlikti šiuos veiksmus:

a) gaminti ar dauginti (veisti);

b) paruošti dauginimui;

c) siūlyti parduoti;

d) parduoti ar kitaip pateikti į rinką;

e) eksportuoti iš Bendrijos;

f) importuoti į Bendriją;

g) laikyti atsargas a–f punktuose nurodytais tikslais“.

Savo leidimą savininkas gali susieti su sąlygomis ir apribojimais.

3. 2 dalies nuostatos taikomos surinktai augalinei medžiagai tik tuo atveju, jei ji buvo gauta naudojant saugomos augalų veislės dauginamąją medžiagą be leidimo ir jeigu savininkas neturėjo tinkamos galimybės pasinaudoti savo teise tos veislės dauginamosios medžiagos atžvilgiu.

<…>“

5 Minėto reglamento 94 straipsnyje „Pažeidimas“ nustatyta:

„1. Kiekvienam asmeniui, kuris:

a) neturėdamas teisės atlikti veiksmus su veisle, kuriai yra suteikta teisinė apsauga Bendrijoje, atlieka vieną iš 13 straipsnio 2 dalyje nurodytų veiksmų

arba

b) nenaudoja tikslaus veislės pavadinimo, kaip nurodyta 17 straipsnio 1 dalyje, ar nenurodo atitinkamos informacijos, kaip nurodyta 17 straipsnio 2 dalyje,

arba

c) pažeisdamas 18 straipsnio 3 dalį, naudoja veislės, kuriai suteikta teisinė apsauga Bendrijoje, pavadinimą ar pavadinimą, kuris gali būti su juo painiojamas;

savininkas gali pareikšti ieškinį dėl tokio pažeidimo arba reikalauti tinkamo žalos atlyginimo, arba ir dėl vieno, ir dėl kito.

2. Kiekvienas asmuo, kuris veikia tyčia ar dėl neatsargumo, privalo atlyginti savininkui ir visą tolesnę dėl to veiksmo patirtą žalą. Nedidelio neatsargumo atvejais tokie reikalavimai gali būti sumažinti pagal tokio nedidelio neatsargumo laipsnį, bet jokiu būdu ne tokiu mastu, kad jie būtų mažesni už pažeidimą padariusio asmens iš to gautą naudą.“

6 To paties reglamento 95 straipsnis „Veiksmai iki augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje suteikimo“ suformuluotas taip:

„Savininkas gali reikalauti atitinkamo žalos atlyginimo iš bet kurio asmens, kuris nuo paraiškos suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje paskelbimo iki jos suteikimo atliko veiksmą, kuris vėliau būtų draudžiamas.“

7 Reglamento Nr. 2100/94 96 straipsnyje „Senatis“ nustatyta:

„Reikalavimams pagal 94 ir 95 straipsnius [ieškinio] senaties terminas pasibaigia praėjus trejiems metams nuo to laiko, kai galutinai suteikiama augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje ir savininkas žino apie atliktą veiksmą ir atsakingo už jį asmens tapatybę, arba, jei nežino, praėjus 30 metų nuo to veiksmo pasibaigimo.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

8 1995 m. rugpjūčio 22 d. *Nadorcott Protection SARL* pateikus prašymą Bendrijos augalų veislių tarnybai (BAVT), ši 2004 m. spalio 4 d. jai suteikė augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje, susijusią su mandarinų veisle 'Nadorcott'. Dėl to sprendimo BAVT apeliacinėje taryboje buvo pateiktas stabdomojo poveikio skundas; jis buvo atmestas 2005 m. lapkričio 8 d. sprendimu, o šis sprendimas paskelbtas 2006 m. vasario 15 d. BAVT oficialiajame leidinyje.

9 *Pardo* nuo 2006 m. eksploatuoja sklypą, kuriame auga 4 457 veislės 'Nadorcott' mandarinmedžiai.

10 *Geslive*, kuriai buvo patikėtas teisių, susijusių su veisle 'Nadorcott', administravimas, 2007 m. spalio 30 d. nusiuntė *Pardo* raginimą nutraukti šios augalų veislės eksploatavimą neturint atitinkamos licencijos.

11 2011 m. kovo 30 d. CVVP, kuriai nuo 2008 m. gruodžio 13 d. buvo perleistas šių teisių valdymas, nusiuntė *Pardo* naują laišką, kuriame prašė, jei būtų įrodyta, kad ji augina 5 000 veislės 'Nadorcott' mandarinmedžių, nutraukti šią veiklą.

12 2011 m. lapkričio mėnesį CVVP kreipėsi į *Juzgado de lo Mercantil* (Komercinių bylų teismas, Ispanija) su prašymu taikyti parengiamąsias priemones, kad būtų konstatuotas išimtinių teisių, susijusių su veisle 'Nadorcott', pažeidimas, o paskui pareiškė du ieškinius *Pardo*: pirma, ieškinį dėl „laikinos apsaugos" dėl veiksmų, kuriuos ši bendrovė atliko iki apsaugos suteikimo, t. y. iki 2006 m. vasario 15 d., ir, antra, ieškinį dėl teisių pažeidimo, susijusio su veiksmas, atliktais po šios datos. Konkrečiai kalbant, CVVP prašė konstatuoti išimtinių teisių, susijusių su veisle 'Nadorcott', pažeidimą nuo 2006 m. vasario 15 d. iki jo nutraukimo. CVVP taip pat prašė įpareigoti *Pardo* nutraukti šį neteisėtą naudojimą, pašalinti ir prireikus sunaikinti bet kokią turimą šios veislės augalinę medžiagą ir sumokėti jai kompensaciją už minėtą naudojimą.

13 Pirmosios instancijos teismas atmetė šį ieškinį motyvuodamas tuo, kad yra pasibaigęs ieškinio dėl teisių pažeidimo senaties terminas pagal Reglamento Nr. 2100/94 96 straipsnį, nes praėjo daugiau nei treji metai nuo datos, kai veislės 'Nadorcott' teisinės apsaugos savininkas nustatė *Pardo* kaip galimą šios veislės naudotoją, t. y. vėliausiai 2007 m. spalio 30 d., kai *Geslive* nusiuntė raginimą *Pardo*, ir 2011 m. lapkričio mėnesį, kai CVVP pareiškė ieškinius.

14 *Audiencia Provincial de Murcia* (Mursijos provincijos teismas, Ispanija), kuriam CVVP pateikė apeliacinį skundą dėl to sprendimo, konstatavo, kad *Pardo* neginčija, kad augina veislės 'Nadorcott' medžius ir kad neturi veislės savininko sutikimo. Tas teismas nusprendė, kad vykdydama savo veiklą ši bendrovė atliko teises pažeidžiančius veiksmus ir kad toliau veisiant šiuos medžius šie veiksmai tęsiasi. Be to, jis nusprendė, kad Reglamento Nr. 2100/94 96 straipsnis turi būti suprantamas taip, kad ieškiniams dėl teisių pažeidimo, atlikto mažiau nei prieš trejus metus iki CVVP ieškinių pareiškimo, nėra taikomas senaties terminas, o ieškinių dėl veiksmų, atliktų daugiau nei prieš trejus metus iki šio įvykio, senaties terminas buvo suėjęs.

15 *Pardo* buvo įpareigota sumokėti 31 199 EUR už teises pažeidžiančius veiksmus ir tinkamą atlyginimą už veiksmus, atliktus be teisinės apsaugos Bendrijoje savininko sutikimo laikinos apsaugos laikotarpiu. Be to, ji buvo įpareigota nutraukti bet kokius teises pažeidžiančius veiksmus.

16 *Pardo* kreipėsi į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas, Ispanija) su kasaciniu skundu dėl *Audiencia Provincial de Murcia* (Mursijos provincijos teismas) sprendimo ir ginčija to teismo pateiktą Reglamento Nr. 2100/94 96 straipsnio aiškinimą.

17 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad pagal nacionalinių teismų praktiką, susijusią su intelektine nuosavybe, reikia atskirti vienkartinio pažeidimo atvejį nuo tęstinio pobūdžio veiksmų. Pastaruoju atveju senaties terminai pratęsiami tol, kol tęsiasi teises pažeidžiantis veiksmas. Tas teismas klausia, ar tokia teismo praktika gali būti taikoma Reglamento Nr. 2100/94 96 straipsnyje nustatytoms senaties terminų taisyklėms ir ypač ar visiems ieškiniams dėl teisių pažeidimo taikomas senaties terminas, kai teisinės apsaugos Bendrijoje savininkas pareiškė ieškinį praėjus daugiau nei trejiems metams po to, kai sužinojo apie teises pažeidžiančius veiksmus ir jų autorių tapatybę, ar senaties terminas taikomas tik ieškiniams, susijusiems su veiksmais, atliktais daugiau nei prieš trejus metus iki ieškinio pareiškimo.

18 Šiomis aplinkybėmis *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar [Reglamento Nr. 2100/94] 96 straipsniui prieštarauja toks šios nuostatos aiškinimas, kad, jeigu suėjo trejų metų terminas nuo tada, kai, suteikus augalų veislei teisinę apsaugą Bendrijoje, jos savininkas sužinojo apie pažeidimą ir pažeidėjo tapatybę, tai reiškia, jog suėjo [šio] reglamento 94 ir 95 straipsniuose numatytų ieškinių senaties terminas, net jei pažeidimai buvo daromi toliau, iki buvo pareikštas ieškinys?

2. Jeigu atsakymas į pirmąjį klausimą būtų neigiamas, ar būtų galima teigti, kad, remiantis [minėto reglamento] 96 straipsniu, senaties terminą reikia taikyti tik konkretiems pažeidimams, padarytiems daugiau nei prieš trejus metus, ir nereikia taikyti pažeidimams, padarytiems per pastaruosius trejus metus?

3. Jeigu atsakymas į antrąjį klausimą būtų teigiamas, ar tokiu atveju gali būti priimtinas ieškinys dėl pažeidimo nutraukimo ir žalos atlyginimo tik tiek, kiek jis susijęs su pastaraisiais pažeidimais, padarytais per pastaruosius trejus metus?“

Procesas Teisingumo Teisme

19 2019 m. vasario 13 d. Teisingumo Teismo pirmininko sprendimu procesas šioje byloje buvo sustabdytas, kol bus priimtas sprendimas byloje C-176/18, susijusioje su *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) pateiktu prašymu priimti prejudicinį sprendimą dėl Reglamento Nr. 2100/94 13 straipsnio išaiškinimo nagrinėjant CVVP ir Adolfo Juan Martínez Sanchís ginčą dėl to, kad šis eksploatuoja mandarinmedžių veislę ‘Nadorcott’.

20 Paskelbus 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimą *Club de Variedades Vegetales Protegidas* (C-176/18, EU:C:2019:1131), Teisingumo Teismo kanceliarija šį sprendimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui perdavė 2020 m. sausio 7 d. raštu ir paprašė jo nurodyti, ar, atsižvelgiant į jį, jis norėtų palikti savo prašymą priimti prejudicinį sprendimą šioje byloje.

21 2020 m. spalio 16 d. raštu tas teismas pranešė Teisingumo Teismui, kad neketina atsiimti prašymo priimti prejudicinį sprendimą.

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

22 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 2100/94 96 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad šioje nuostatoje nustatytas ieškinių, numatytų šio reglamento 94 ir 95 straipsniuose, trejų metų senaties terminas pradedamas skaičiuoti, kai augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje galiausiai buvo suteikta, nuo tos dienos, kai savininkas sužinojo apie pažeidimą ir pažeidėjo tapatybę, neatsižvelgiant į tai, kad šis pažeidimas buvo nutrauktas arba tęsiasi iki tol, kol pareiškiamas ieškinys.

23 Šiuo aspektu primintina, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją, aiškinant Sąjungos teisės nuostatą, reikia atsižvelgti ne tik į jos formuluotę, bet ir į kontekstą bei teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (2021 m. sausio 20 d. Sprendimo *Heavyinstall*, C-420/19, EU:C:2021:33, 27 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

24 Pirma, iš Reglamento Nr. 2100/94 96 straipsnio formuluotės aiškiai matyti, kad 94 ir 95 straipsniuose nurodytų ieškinių ieškinio senaties terminas pasibaigia praėjus trejiems metams nuo to laiko, kai galutinai suteikiama augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje ir savininkas žino apie atliktą pažeidimą ir pažeidėjo tapatybę, arba, jei nežino, praėjus 30 metų nuo to veiksmo atlikimo.

25 Taigi, pirma, iš šios formuluotės matyti, kad šioje nuostatoje numatytos dvi sąlygos, leidžiančios nustatyti datą, nuo kurios pradedamas skaičiuoti ieškinių, pareikštų pagal Reglamento Nr. 2100/94 94 ir 95 straipsnius, trejų metų senaties terminas, viena jų yra būtina kitai atsirasti.

26 Tokio termino pradžia iš tikrųjų priklauso, pirma, nuo objektyvios aplinkybės, t. y. datos, kada galiausiai buvo suteikta teisinė apsauga bendrijoje, ir, antra, nuo subjektyvaus įvykio, t. y. nuo datos, kai teisinės apsaugos Bendrijoje savininkas sužinojo apie teisių pažeidimą ir pažeidėjo tapatybę.

27 Kalbant apie klausimą, ar tarp šių įvykių, kaip senaties pradžios veiksnių, yra eiliškumas, reikėtų manyti, kad šio laikotarpio pradžios taškas yra paskutinio įvykio data, t. y. arba teisinės apsaugos Bendrijoje suteikimo data, arba diena, kai sužinoma apie pažeidimą ir pažeidėjo tapatybę (pagal analogiją žr. 2017 m. kovo 2 d. Sprendimo *Glencore Céréales France*, C-584/15, EU:C:2017:160, 47 punktą).

28 Iš to matyti, kad Reglamento Nr. 2100/94 96 straipsnis negali būti aiškinamas taip, kad pažeidimo nutraukimas yra šio reglamento 94 ir 95 straipsniuose numatytų ieškinių senaties termino skaičiavimo pradžios taškas.

29 Toks aiškinimas, kurį nurodo CVVP rašytinėse pastabose, ne tik prieštarautų šio 96 straipsnio formuluotei, bet, kaip pažymėjo generalinis advokatas išvados 46 punkte, reikštų, kad prie šio sprendimo 26 punkte nurodytų sąlygų būtų pridėta dar viena sąlyga, kurios nenumatė Sąjungos teisės aktų leidėjas.

30 Antra, Reglamento Nr. 2100/94 96 straipsnio formuluotėje tik nurodoma, kad trejų metų senaties terminas prasideda tada, kai savininkas sužinojo apie patį pažeidimo „veiksmą“ ir jo autorių. Tačiau šioje nuostatoje nėra patikslinimo dėl galimybės atsižvelgti į laikotarpio, per kurį buvo

atlikti teisių pažeidimo veiksmai, pažeidžiantys savininko teises, mastą arba į šių veiksmų tęstinumą. Iš šios formuluotės matyti tik tai, kad šis „veiksmas“ yra tas, dėl kurio gali būti pareikštas vienas iš Reglamento Nr. 2100/94 94 ir 95 straipsniuose numatytų ieškinių.

31 Šiuo klausimu reikia pažymėti, pirma, kad, suteikus augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje, Reglamento Nr. 2100/94 13 straipsnio 2 dalyje nurodytų veiksmų atlikimas neturint leidimo, kiek tai susiję su augalų veisle, kuriai taikoma ši apsauga, reiškia jos „naudojimą be leidimo“, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 13 straipsnio 3 dalį. Taigi, remiantis minėto reglamento 94 straipsnio 1 dalies a punktu, kiekvienam asmeniui, kuris šiomis aplinkybėmis atlieka vieną iš šių veiksmų, teisių savininkas gali pareikšti ieškinį dėl tokio pažeidimo nutraukimo arba dėl teisingo žalos atlyginimo, arba ir dėl vieno, ir dėl kito (žr. 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Club de Variedades Vegetales Protegidas*, C-176/18, EU:C:2019:1131, 41 punktą).

32 Antra, kalbant apie laikotarpį iki šios apsaugos suteikimo, pažymėtina, kad minėtas teisių savininkas, remdamasis Reglamento Nr. 2100/94 95 straipsniu, gali reikalauti teisingo atlyginimo iš bet kurio asmens, kuris laikotarpiu nuo paraiškos suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje paskelbimo iki jos suteikimo atliko veiksmą, kuris vėliau būtų draudžiamas tokiam asmeniui dėl tokios apsaugos suteikimo (2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Club de Variedades Vegetales Protegidas*, C-176/18, EU:C:2019:1131, 42 punktas).

33 Vadinasi, iš šio sprendimo 24–32 punktų matyti, kad pagal Reglamento Nr. 2100/94 96 straipsnio formuluotę šioje nuostatoje nustatytas ieškinių, numatytų šio reglamento 94 ir 95 straipsniuose, trejų metų senaties terminas pradedamas skaičiuoti ne nuo tada, kai nutraukiami teises pažeidžiantys veiksmai, dėl kurių pareikšti šie ieškiniai, o tą dieną, kai teisinės apsaugos Bendrijoje savininkas sužino apie šiuos pažeidimus ir pažeidėjo tapatybę, nes minėtoje formuluotėje nėra nuorodų ar net užuominų apie pažeidimo trukmę ir pažeidžiančių veiksmų tęstinumą.

34 Tokį aiškinimą patvirtina Reglamento Nr. 2100/94 96 straipsnio kontekstas.

35 Iš tiesų reikia pažymėti, kad šio reglamento 94 ir 95 straipsniuose nurodyti ieškiniai skirti, be kita ko, jo 13 straipsnio 2 dalyje nurodytiems veiksmams. Tačiau 13 straipsnio 2 dalis susijusi su individualiai nustatytais veiksmais, todėl aplinkybė, kad veiksmas trunka tam tikrą laiką, nėra lemiama, nustatant minėto reglamento 96 straipsnyje numatyto termino pradžią.

36 Trečia, šios nuostatos aiškinimą, nurodytą šio sprendimo 33 punkte, patvirtina Reglamentu Nr. 2100/94 siekiamas tikslas, pasitelkiant šią nuostatą tiek, kiek joje įtvirtinta senaties taisyklė.

37 Iš tiesų reikia priminti, kad paprastai senaties terminų funkcija yra užtikrinti teisinį saugumą (2020 m. balandžio 30 d. Sprendimo *Nelson Antunes da Cunha*, C-627/18, EU:C:2020:321, 44 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

38 Siekiant įgyvendinti šią funkciją, šie terminai turi būti nustatyti iš anksto, o kiekvienas senaties termino taikymas „pagal analogiją“ teisės subjektui turi būti pakankamai numatomas (2019 m. sausio 23 d. Sprendimo *Fallimento Traghetti del Mediterraneo*, C-387/17, EU:C:2019:51, 71 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

39 Tačiau Reglamento Nr. 2100/94 96 straipsnio aiškinimas, pagal kurį jame numatytas senaties terminas pradedamas skaičiuoti tik nutraukus inkriminuojamą pažeidimą, reikštų, kad tol, kol toks pažeidimas tęsiasi, teisinės apsaugos Bendrijoje savininkas galėtų pareikšti šio reglamento

94 ir 95 straipsniuose numatytus ieškinius ne daugiau kaip per trejus metus nuo šio veiksmo nutraukimo, neatsižvelgiant į datas, kada šis veiksmas buvo pradėtas, ir į tai, kad šis savininkas žinojo apie pažeidimą ir pažeidėjo tapatybę.

40 Toks aiškinimas keltų nuolatinį nesaugumą pažeidimą padariusiam asmeniui, nes nors teisinės apsaugos Bendrijoje savininkas toleravo šių veiksmų buvimą, sukeldamas įspūdį pažeidimą padariusiam asmeniui, jog šis veikė sąžiningai, jis galėtų teisėtai pareikšti vieną iš Reglamento Nr. 2100/94 94 ir 95 straipsniuose numatytų ieškinių dėl visų šių veiksmų, neatsižvelgiant į kiekvieno iš šių veiksmų atlikimo datą.

41 Taigi į pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip: Reglamento Nr. 2100/94 96 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad šioje nuostatoje nustatytas ieškinių, numatytų šio reglamento 94 ir 95 straipsniuose, trejų metų senaties terminas pradedamas skaičiuoti tą dieną, kai, pirma, augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje buvo galutinai suteikta ir, antra, teisinės apsaugos Bendrijoje savininkas sužinojo apie tokį pažeidimą ir pažeidėjo tapatybę, neatsižvelgiant į tai, kad teisių į saugomą veislę pažeidimas tęsiasi, taip pat į datą, kada minėtas veiksmas pasibaigė.

Dėl antrojo ir trečiojo klausimų

42 Antruoju ir trečiuoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 2100/94 96 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad yra suėjęs visų šio reglamento 94 ir 95 straipsniuose nurodytų ieškinių, kurie susiję su visais saugomos veislės pažeidimais ir kurie buvo pareikšti praėjus daugiau nei trejiems metams po to, kai, pirma, augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje buvo galiausiai suteikta ir, antra, savininkas sužinojo apie visus veiksmus ir jų autoriaus tapatybę, neatsižvelgiant atskirai į kiekvieno iš šių pažeidimų, sudarančių pažeidimų visumą, atlikimo datą, senaties terminas, ar suėjęs tik ieškinių, susijusių su pažeidimais, atliktais daugiau nei prieš trejus metus iki tokių ieškinių pareiškimo, senaties terminas.

43 Kaip matyti iš šio sprendimo 35 punkto, Reglamento Nr. 2100/94 96 straipsnis susijęs su šio reglamento 94 ir 95 straipsniuose numatytų ieškinių dėl individualiai nustatytų pažeidimo veiksmų senatimi.

44 Iš tiesų, kaip priminta šio sprendimo 31 ir 32 punktuose, tokie veiksmai yra nurodyti šio reglamento 13 straipsnio 2 dalyje ir jiems būtina gauti teisinės apsaugos Bendrijoje savininko leidimą, t. y. kiek tai susiję su saugomos augalų veislės dauginamąja medžiaga arba saugomos veislės surinkta augaline medžiaga, gaminti ar dauginti (veisti), paruošti dauginti, siūlyti parduoti, parduoti ar kitaip pateikti į rinką, eksportuoti iš Europos Sąjungos, importuoti į Sąjungą, laikyti atsargas nurodytų veiksmų tikslais.

45 Taigi taikant Reglamento Nr. 2100/94 96 straipsnį reikia atskirai atsižvelgti į kiekvieną teises pažeidžiantį veiksmą, atitinkantį vieną iš šio reglamento 13 straipsnio 2 dalyje išvardytų atvejų, nepaisant to, ar jis kartojamas, yra tęstinis laiko atžvilgiu ar gali būti siejamas su veiksmų visuma.

46 Be to, kaip pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 61 punkte, tai, kad Reglamento Nr. 2100/94 96 straipsnyje numatytas „veiksmo“, o ne elgesio, kuris laikomas „veiksmų visuma“, senaties terminas, patvirtina, kad kiekvieno pažeidimo, patenkančio į „veiksmų visumą“, senaties terminą reikia nagrinėti individualiai.

47 Iš to matyti, kad nustatant, ar suėjo Reglamento Nr. 2100/94 94 ir 95 straipsniuose numatytų ieškinių senaties terminas (trejų metų terminas, numatytas to reglamento 96 straipsnyje), lemiamą reikšmę turi data, kai teisinės apsaugos Bendrijoje savininkas sužinojo apie kiekvieną pažeidimo veiksmą atskirai ir pažeidėjo tapatybę.

48 Taigi pagrindinės bylos aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas dėl kiekvieno *Pardo* inkriminuojamo teises pažeidžiančio veiksmo turi nustatyti, ar CVVP sužinojo apie šiuos veiksmus ir jų autorius daugiau nei prieš trejus metus iki tada, kai pareiškė pagrindinėje byloje nagrinėjamus ieškinius dėl žalos atlyginimo – jie, kaip matyti iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, buvo pareikšti 2011 m. lapkričio mėnesį.

49 Priešingas Reglamento Nr. 2100/94 96 straipsnio aiškinimas, nurodytas *Pardo* rašytinėse pastabose, pagal kurį šioje nuostatoje numatyto trejų metų termino pasibaigimas lemtų senaties terminą, taikomą visiems savininko teises pažeidžiantiems veiksmams, prieštarautų šios nuostatos tikslui.

50 Iš tiesų iš tokio aiškinimo matyti, kad šio reglamento 94 ir 95 straipsniuose numatytų ieškinių dėl teisių pažeidimo, kuris laikomas arba tam tikro elgesio pradžia, arba pažeidimo, susijusio su saugoma veisle, veiksmų visumos pradžia, senaties terminas taip pat lemtų ieškinių dėl bet kurio vėlesnio veiksmo, kuris gali būti priskiriamas prie šio elgesio ar būti susijęs su veiksmų visuma, senaties terminą, neatsižvelgiant į tai, kada teisinės apsaugos Bendrijoje savininkas sužinojo apie tokį veiksmą ir jo autoriaus tapatybę.

51 Kaip savo išvados 56 punkte pažymėjo generalinis advokatas, senaties taisyklės gali būti taikomos tik ieškiniams dėl atliktų veiksmų, o ne tiems, kurie gali būti atlikti ateityje.

52 Be to, jei Reglamento Nr. 2100/94 94 ir 95 straipsniuose numatytų ieškinių senaties terminas turėtų būti pripažintas suėjusiu dėl to, kad suėjo senaties terminas dėl „pirminio veiksmo“, dėl kurio atlikti veiksmai, kuriais kaltinama, teisinės apsaugos Bendrijoje savininkas netektų bet kokios apsaugos nuo pažeidžiančių veiksmų, atliktų pasibaigus su šiuo pirminiu veiksmu susijusiam senaties terminui.

53 Toks šio reglamento 96 straipsnyje numatyto senaties termino supratimas būtų nesuderinamas su pačiu šio reglamento tikslu, kuris, remiantis jo 1 straipsniu, yra nustatyti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje.

54 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąjį ir trečiąjį klausimus reikia atsakyti taip: Reglamento Nr. 2100/94 96 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad yra suėjęs tik šio reglamento 94 ir 95 straipsniuose nurodytų ieškinių dėl saugomos veislės pažeidimų visumos – pareikštų praėjus daugiau nei trejiems metams po to, kai, pirma, buvo suteikta augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje ir, antra, savininkas atskirai sužinojo apie kiekvieną šį teises pažeidžiantį veiksmą, kuris yra pažeidimų visumos dalis, ir jų autoriaus tapatybę, – senaties terminas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

55 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti tas teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (septintoji kolegija) nusprendžia:

1. **1994 m. liepos 27 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2100/94 dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje 96 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad šioje nuostatoje nustatytas ieškinių, numatytų šio reglamento 94 ir 95 straipsniuose, trejų metų senaties terminas pradedamas skaičiuoti tą dieną, kai, pirma, augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje buvo galutinai suteikta ir, antra, teisinės apsaugos Bendrijoje savininkas sužinojo apie pažeidimą ir pažeidėjo tapatybę, neatsižvelgiant į tai, kad teisių į saugomą veislę pažeidimas tęsiasi, taip pat į datą, kada toks pažeidimas pasibaigė.**

2. **Reglamento Nr. 2100/94 96 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad yra suėjęs tik šio reglamento 94 ir 95 straipsniuose nurodytų ieškinių dėl saugomos veislės pažeidimų visumos – pareikštų praėjus daugiau nei trejiems metams po to, kai, pirma, buvo suteikta augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje ir, antra, savininkas atskirai sužinojo apie kiekvieną šį teises pažeidžiantį veiksmą, kuris yra pažeidimų visumos dalis, ir jų autoriaus tapatybę, – senaties terminas.**

Parašai.